

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 „
Negyed évre	2 „

PÉNZKÜLDEMÉNYEK:

a »Szászsebesi ipar- és gazdasági hitelszövetkezet« címére Szászsebesen küldendők.

Megjelenik minden csütörtökön.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó:

PODHRADSKY EMIL.

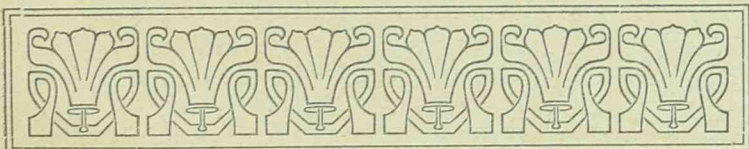
Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fil. Ajánlköztásoknál, eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fil. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mér-
— sékelt díjak egyezség szerint. —

X. évfolyam.

Szászsebes, 1906, Január 25.

4. szám.

Szakiskolások elhelyezése.

(Folytatás és vége.)

Abban, hogy erdőőri szakiskolákat végzett ifjuk közül sokan nem tudnak álláshoz jutni, nagy részük van nekik is.

A szakiskolások nagy része ugyanis abban a hiedelemben van, hogy miután a m. kir. erdőőri szakiskolának volt a növendéke, okvetlenül állami szolgálatba kell jutnia s a kincstári erdőhatóságok jóformán kötelesek őket alkalmazni. Ebben a hitükben azután nem is néznek más állomás után, sőt gyakran még a kínálkozót sem fogadják el, hanem mint a pók hálójába, ők is meghuzódnak a szülői házba, lesni a prédául kínálkozó államkincstári állást. Lesik ott a pályázatokat, melyek pedig elég gyéren mutatkoznak, mert hiszen a kincstári alkalmazottak közül sincs annyinak minden évben meghalni vagy nyugdíjba menni kedve, mint a hány szakiskolás lép ki az iskolából az élet mezejére.

Ilyen kincstári állás után lesők közül magunk is többet ismertünk, sőt csak nemrégiben is megdorgáltunk egyet, ki egy magán cégnél tisztességes javadalmazással neki felkinált állást nem akart addig elfogadni, míg a kincstári erdőhatósághoz benyújtott kérvénye elintézését nem nyer. Pedig ha a kincstári kinevezésre, — mely

pebig egyáltalán nem volt s ma sem biztos, — várakozik, elesett volna a magán cég által kinált állástól is, és várhatott volna tovább minden állás nélkül addig, míg ismét másutt pályázat lett volna hirdelve. Most, hogy tanácsunkat követte, van tisztességes javadalmazással járó állása, melyet megtarthat addig, míg kincstári alkalmazáshoz juthat.

Az erdőőri szakiskolák, bár állami intézmény, nem arra valók, hogy tisztán csak a kincstári erdők mellé neveljenek új meg új nemzedéket, mert ha ez így lenne, akkor éppen úgy kívánhatnák az állami köfaragászati iskolát végzett növendékek, hogy sirkövek és más szobrok faragásával az állam bizza meg őket. A mi szakiskoláink arra valók, hogy egész hazai erdészetünk részére neveljenek szakerőket, tehát a belőlük kikerült ifjak éppen úgy hivatottak a magán és községi vagy bármely más erdőknél érvényesíteni tudásukat, mint a kincstári erdőknél.

Igaz, hogy eltekintve talán egy pár kiváló magán uradalmat, a legjobb javadalmazással a kincstári erdőknél alkalmazott személyzet van ellátva s ezért mindenki legszivesebben menne oda szolgálatba, de hát úgy vagyunk mi emberek azzal, hogy bizon a kevésbé jóval is meg kell elégednünk, ha a legjobbat nem kaphatjuk meg, a mi azonban még mindig nem zárja ki azt, hogy a jótól a jobbhoz ne kíváncsozzunk s oda eljutni ne akarjunk.

Az erdőőri szakiskolákból kikerült ifjaknak tehát arra kell törekedniök, hogy mielőbb s bár-

milyen szolgálathoz is jussanak; azután majd még mindig módjukban lesz törekedniök arra, hogy az esetleg meg nem felelő állásuk helyett jobbat találhassanak. Szükségük van arra, hogy lehetőleg mielőbb állásba jussanak azért is, mert a szakvizsga letehetésére amugy is szükségük van még kilenc havi gyakorlatra, melyre egyébként azért is szükségük van, hogy a szakiskolában szerzett ismereteiket ne csak el ne felejtsek, hanem az élet gyakorlati mezején még gyarapítsák.

Nem szabad szem elől téveszteni még azt sem, hogy az erdőbirtokos is, legyen az akár magán ember, akár hatóság, mindig szivesebben alkalmaz olyan egyént, ki már szolgálatban van és úgy szaktudásával, mint jó magaviseletével elismerést érdemelt, mint a ki otthon lebzselve várja a zsiros falatot. A gyakorlati szolgálatból kapott jó bizonyítványok rendszerint becsesebbek az iskolai bizonyítványoknál, melyek értéke mindig kétséges, mert soha sem lehet előre tudni, hogy vajjon a legkitünőbb elmélet is be fog-e válni a gyakorlatban. Arra ugyanis elég tapasztalat van, hogy a legkitünőbb tanulók közül is a szolgálatban akárhányan nem sokat érnek, míg gyengébb iskolai bizonyítvánnyal bírók kitünően beválnak.

Van azonban még egy nagy hiba, a melyre szinte rá kell mutatnunk, ez pedig nem egyéb, mint az, hogy a szakiskolás ifjak legnagyobb része nincs tisztában azzal a helyzettel, a melybe jutni fog akkor, midőn kilép az élet rögs útjaira.

A szakiskolások nagy része azt hiszi, hogy iskolája vegeztével egyenest bele pottyan a kényelmes életbe és uri módba s rögtön megszűnik minden küzdelése.

Ez pedig nagy tévedés. a melyből ifjainknak kikellene ábrándulniok.

Az, a ki az erdőőri pályán szándékozik keresni megélhetését és boldogulását, már jó eleve vessen számot azzal, hogy ez a pálya egyike a legnehezebbeknek s legveszedelmesebbeknek. Az az ifju, a ki rálép az erdőőri pályára, attól a pillanattól kezdve már többé nem a magáé, sem a világé, hanem azé az erdőé, a melyik gondviselésére van bízva. Itt pedig megszűnik minden pihenés, mert az erdőnek ápolása, kihasználása, felujtása és a mit talán elsőnek kellett volna emlitenünk, őrzése és védelme magának foglalja le az év minden szakát, a nap minden óráját és az óra minden percét.

Vége szakad itt a fiatalság által korunkban annyira kedvelt gavalléroskodásnak, mulatozásnak s kezdődik az élet komolyabb része. A bálilakkcipőt felváltja a bagaria csizma, a köcsögalap pedig senmikép sem alkalmas arra, hogy vele a bokrok alatt bujkáljunk. A táncterem sima parkettje helyett szikla és görgetek kerül a talp alá s a keringő hullámos hangjai helyett a fülek körül fagyasztó vihar sivit.

A mivel sem törődő ifjukori gondolkozásmódot fel kell váltania a komoly kötelességtudásnak és a felelősség érzetének.

Halottak estéje az erdőn.

Irta: Majerszky István.

(A »Magyar Erdész« után.)

Sokszor töprengtem, gondolkoztam azon, mért nem tette az egyház a halottak emlékűnnepét tavaszra? Tavaszra mikor a természet leveletegeti téli gyászruháját s ujja születik, hogy dicsőségét zengje a nagy Alkotónak; hogy fennen hirdesse: a halál nem halál, csak átmenet egy szebb, dicsőbb életbe.

Hiszen tavasszal a sirhalom elszáradt, összekuszált kicsiny pázsitja közül zsenge fűszálak bujnak elő, jelezve a feltámadást, közöttük pedig mint egy-egy kék angyali szem bólintgat a szerény ibolyának pici fejcskéje, mintha biztatna bennünket: Higyj, remélj, szeress.

Miért nincs halottak ünnepe nyáron? Nyáron, a

mikor él, virul minden: a mikor az özvegyek és árvák keserű könyeit, sajgó, mély fájdalmát a szeretett — mégis minden látogatásnál újabb és újabb fájdalmat okozó — sirdomb üdezöld gyepe, nyiló rózsája, talán enyithetné. A temető bokrainak madárdala is hozhatna némi vigasztalást és szebb jövő reményét ébreszthetné a fájó, megtört, kedveseit sirató szivben.

De nem! El e gondolatokkal! Költői a halottak estéje így is, november hóban. Hiszen akkor ünnepeljük szeretteink emlékét, mikor utolsó virág is szirmait hullatja, mikor a madár is elment jobb hazát keresni.

Ha tavasszal volna, az ébredő élet, a nyiló virág, játszi napsugár és a madarének, talán elbizakodottá tenne. Nem ápolná a hitet, reményt és a szeretet, mely mind annyira szükséges a halottak emlékeztetének méltó megülésére.

Az ősz csak sivár lelkeknek hirdeti csupán a halált. A hívő léleknek egy új élet hirdetője is egy szersmind, hiszen minden lehulló falevél helyén ott

Ilyen átváltozásokon kell átmennie annak a fiatalembernek, a ki az erdőőri pályára szándékozik lépni s ha erre nem érez magában elegendő lelkiert, ha kényelmét félti az erdőőri szolgálat fáradsalmaitól, nincs elég bátorsága minden veszedelemmel szembeállni, akkor jobb ha mindezeket jó eleve megfontolva békét hagy a szakiskolának s más pályán keresi boldogulását.

Végül számot kell még vetni azzal is, hogy az erdőlegényi vagy segéderdőőri állás, a melyen jóformán mindegyiknek át kell esnie, szolgai állás, mely nem ritkán szolgai teendők végzésével is jár, ha tehát ilyenre is lesz az ifju alkalmazva, ezt nem szabad zokon vennie.

Ha a szakiskolás ifjak mindezekhez alkalmazkodni fognak, kevesebben fognak panaszkodhatni azért, hogy állást nem kapnak.

Vadorzók büntetése régiebb időkben!

Letűnt évszázadok kegyetlen törvényei és egyéb embertelen intézményei, a vadorzókat sokkal szigorubban sújtották, mint a humánus jelenkor intézkedései. S elég csodálatos, hogy a sokszor drákói szigorral végrehajtott véres intézkedések idejében, aránylag több volt a vadorzó, mint napjainkban. Ennek magyarázata főként abban rejlik, hogy régebben több volt a járatlan ősréngetegek száma, melyekben a vadorzók biztos lest és menhelyet és a mai zsákmánynál bővebb prédát találhattak. Viszont a préda értékesítése, az akkori kereskedelmi és közlekedési

viszonyok mellett, már sokkalta nehezebben ment s így a vadorzók, soha nem korlátozható vágyaik és szenvedélyük kielégítése mellett, nagyrészt inkább csak saját szükségleteik fedezéseül foglalkoztak vadorzással s csak nagy ritkán elvétve akadt egy-egy megbízójuk: egy-egy orgazdájuk is, valami félreesőbb hely vendéglősének. képében.

A vadorzók régebben nálunk Magyarországon is, rendkívül szigorú büntetésekben részesültek, — az Árpádok, Anjouk sőt Hunyadiak idejében: az újkorban pedig főleg a vadászatkedvelő erdélyi fejedelmek korában. A vadászat különösen a Báthoryak idejében, kiváló ápolásban részesült, úgy a Báthoryak, mint a főurak részéről. Báthory István erdélyi fejedelem a későbbi lengyel király idejében főleg a Kárpátok vaddus lengyel tartományában, úgy az akkor ugyancsak a lengyel király koronája alá tartozó sziléziai hercegségben, rendkívül szigorú intézkedésekkel védekeztek a nagyszámu vadorzók garázdálkodásai ellen, Ennek meg is volt a maga foganatja, a mennyiben Báthory István idejében, huzamosb ideig úgy Erdély, mint Lengyelország vadászterületei, meglehetősen megtisztultak a vadorzóktól.

Ám Báthory hathatós intézkedései korántsem voltak oly kegyetlenek, mint pl. ugyanabban a korban más államfők hasonló intézkedései.

Igy az olasz államok közül, az akkor önálló és hatalmas Ferrara és Milánó hercegségben, Sforza Galeotto fejedelem, arra kényszerítette a vadorzókat, hogy az általuk elejtett nyulakat, szőröstül-bőröstül, nyersen megegyék. A legtöbb vadorzó belehalt ebbe a szokatlan és rettenetes lakomába.

Vitolt, lithván fejedelem, a tettenért vaporzókat, medvebőrökbe varratta s az erdőkbe vitette, hol a rájuk uszított vadászebek őket szétmarcangolták.

Mihály, salzburgi uralkodó és hercegérsek főpap léte a humanizmusról s általában emberi kötelessé-

az új élet záloga: a rügy. A természet haldoklása memento a magunkbaszállásra; szeretetre tanít az Alkotó iránt, ki még az egyik élet elmúlása előtt biztosítékát adja az új, szebb életnek, ki a kis rügyből zöld lombot, illatos virágot fakaszt teremtményei örömeire és gyöngyörűségére.

*

A fák koronájának lombruhája erősen megritkult. Az a kevés levél is, mi még rajta maradt, változtatja már színét: sárga, vörös-barna foltok vegyülnek a zöld közé.

Holdvilág nincs az égen, csak a tengersok csillag szórja bágyadt fényét, a megritkult lombozaton át, le az erdő talajára. Nincs egy parányi fuvallat; oly rémesen és mégis oly magasztosan csendes az erdő, hogy az ember tisztán hallja saját szíve dobbanását. Egy-egy elhalt falevél leválik a koronáról és szellemszerű libbenéssel leszáll a földre. Majd egy elkésett makk hull alá: a mint utjában beleütközik a hulló falevélbe, ezt mondja; pszt, pszt; a földre érve; kopp!

Utána még némább a csend. Majd egy róka surran el lassu ügetéssel: ss—sss—ss! Hirtelen megáll. Megijed. A kúvik rákiáltott: kividd, kividd! Aztán gyors ütemben eliparkodik; majd a száraz lomb susogása is elhallgat a nyomában.

De mi az? Az erdőt átszelő nniladékban fel-fellobbanó világosság látszik. Figyelem. Megyek mindközelebb. Egy alacsony kőkeresztet világít meg a fény; rajta fenyőgalyból frissen font koszoru, melyben néhány ciklameen is van, A koszoru eltakarja a nevet, csak az évszámot olvashatom: 1875. okt. 10.

A sir alacsony léckerítését kijavítgatta valaki: néhány új lécz fehérlik a régi korhadtak között: tőle nem messze újra folytatódik az erdő, mely nem akadályozza, hogy a déli nap a sirhalom pázsitját érhesse.

A közeli fák alul egy nyulánk alak emelkedik fel. Lassu léptekkel a sirhoz közeledik, s kényelmesen lépi át az alacsony kerítést. Félterdve ereszkedve, a már nagyon leégett gyertyák kezdi kiemelgetni a földből, hogy teljesen eléghessenek. Őszbe csavaro-

egiről olvannyira megfélekedett, hogy rengeteg vadászterületeinek vadorzóit szarvasok bőrébe varatta s őket Salzburg piacán vérebeivel nyilvánosan széttépette.

Ugyancsak egy másik salzburgi herceg, az elfogott vadorzókat meztelenre vetkőztetve szarvasok hátára lánczoltatta, s a szarvasokat a rengetegek sürűiben szabadon bocsátvta. Ez a XVII. században történt!

A salzburgi erdőterületektől messze távol eső wetterauai szántóföldeken dolgozó mezői munkásoknak sikerült egy ilyen szarvashoz lánczolt embert megmenteni. A szerencsétlen áldozat teste össze-vissza volt sebezve, marcangolva s már alig volt ember formája, midőn a földmivesek őt borzalmas helyzetéből kiszabadították. Az éhségtől és szomjúságtól elgyötört szánandó áldozat, valósággal könyörgött, hogy vegyék inkább életét, semhogy tovább szenvedjen. Állítása szerint, a megvadult szarvas, napokon át bolyongott vele a salzburgi vadászterületeken, s midőn onnan kiértek, ismeretlen tájakon barangolt és rohant vele keresztül-kasul. Egy folyóvizen is átusztak, miközben majdnem megfulladt: ám a folyóvíz, sajgó sebeinek fájdalmát némileg enyhítette s eközben szomját is olthatta . . .

A boldogtalan áldozat sulyos sebeibe csakhamar bele halt . . .

A régiebb angol királyok közül különösen kegyetlenül bántak el a vadorzókkal II, Henrik és I. Richárd, kik a kézrekerült vadorzók szeméit, minden teketória nélkül kiszuratták.

Páratlan kegyetlenséggel büntette egy rajnai választófejedelem a vadorzókat. Így többek közt egyik vadorzó alattvalóját, ki karácsony táján egy vadkant elejteni merészkedett, szoros őrizet alatt, a jégtől zajló Rajna vizébe állíttatta, hol a szerencsétlennek addig kellett, egy cölöphöz lánczoltan, a jégárban maradni míg a folyam vize körülötte jégpácczá fagyott! . . .

A szerencsétlen ily módon, rövid idő alatt nyomorultul elpusztult.

Burgundia egyik fejedelme, hasonló módon bánt el a vadorzókkal. Egy szarvas elejtésénél tetten ért vadorzót, tél idején, meztelenre vetkőztetett s azután fához kötve, szigorú őrizet alatt, addig hagyta szenvedni, míg az megfagyott . . .

A gondos fejedelem még étellel-itallal is ellátta addig, míg a szerencsétlen áldozat, a csikorgó téli éjszakában csonttá nem fagyott . . .

Az ilyen és ezekhez hasonló kegyetlenkedéseket nem törvényes intézkedések szentesítették — azok legnagyobbbrészt csakis egyes autokrata uralkodók zsarnoki önkényének tettei voltak.

Nem egy középkori humanista kelt ki korának embertelen uralkodói ellen, — miközben ezek a jólelkű urak valósággal szemet hunytak arra a tömérdek, barbár módon végrehajtott kegyetlenségre, a mikkel viszont a vadorzók a kötelességét teljesítő vadászati védszemélyzet ellen fordultak, a rajtuk esett sérelmek megtorlásául.

Sötét, szomorú idők emléke, mely még manapság is kísért megrögzött vadorzók képében, minden borzalmával és szívtelen kegyetlenségeivel! . . . Napnap mellett érkeznek hírek garázdálkodásaikról, sötét büneikről! . . . Pedig a mai korszakunk törvényhozási intézkedéseink igazán emberséges szelleme a vadorzók emberi jogait, a megtorlás esetében is abban a védelemben részesíti, a melynek a törvény előtt, gazdag és szegény, vadász és vadorzó egyaránt részese. . . .

Valóban, mikor azokat a személy- és vagyonbiztonság lazulását jelentő vadorzásokat és a derék vadőr árván maradt családtagjainak sirását halljuk: önkényt utat tör bennünk a kérdés, vajon jól van-e ez így?! . . .

(V. L.)

dott erős férfi az illető; az oldalán lelógó tarisznya elárulja, hogy erdőőr. Mig a gyertyákkal foglalatoskodik ugyanazon fa alól egy másik, 24—25 éves férfi közelít arra felé, oldalán szintén erdőőri tarisznyával. Megáll a kerítésnél némán, szótlanul és nézi az öreg munkáját, a mint a pislákoló 3 gyergyát megigazítja.

Majd az öreg lassan fölemelkedik a sirról, miközben nehéz messzeszálló sóhaj tör ki a kebléből. Aztán némán, a mint jöttek, visszamennek mindketten a fák alá.

Aztán az öreg megigazította sapkáját, simította egyet-ősz bajuszán, s néhány torokköszörülés után elkezdte: Bizony rémséges éjszaka volt az. De csak suttogott, mintha még most is borzadna annak emlékéitől. Majd határozottabb hangon folytata:

Én akkor a Szakállas völgy vágásában voltam, s mint ilyennek gyakran be kellett mennem a boldogult tekintetes urhoz — Isten nyugosztalja haló porában is — hogy beszámoljak a döntés haladásáról, vagy valami utasítást kérjek tőle. Jó messze van ez a vágás

és sietős volt a munka, hát megesett bizony, hogy jó későn állítottam be parancsra, s reggel megint korán kinn kellett lennem.

Egyszer épen benn voltam, mikor jön a Cserepes Gyuri és jelenti, hogy vadorzók vannak az Alsódülőben, s hallotta a lövésüket a királyfa felől. Mert tudod öcsém, akkortáiban nagyon el volt szaporodva ez a zsvány népség, nekünk pedig résen kellett lenni még nappal is. Aztán meg az öreg gróf ur nagyon haragudott, pedig oly jó volt a szíve, hogy alig tudott haragudni, — mert azok az istentelen gazok legszebb bakjait lelövöldöztették. Hátultöltő puskát — a mi akkor még ritkaságszámba ment — ígért mindenkinek, a ki egy ilyen kötnivalót elcsip.

Hej, pedig de nehéz az ilyen gyilkos népséggel kikezdeni! Tudod-e öcsém, hogy a ki e sirban nyugszik, az is az ő áldozatjuk?

Amint megjelentette Cserepes Gyuri a nem örövendetes hirt, a tekintetes ur rögtön bosszút esküdött a vadorzókra s eugem szalasztott, hogy fogassak be;

Vadászati dolgok.

Mivel löjjük az őzet? Az őz, az apróvadról a nagyvadra, mintegy átmenet tűnik fel. Bár tudományos könyvekben az apróvadhóhoz van sorolva, azért mégis a gyakorlatban sokszor a nagyvadhóhoz számítatják s ez okból magyarázható, hogy még mai napig sincs tökéletes megállapodás arra nézve, hogy tulajdonképpen mivel löjjük az őzet?

A m. kir. kincstári erdőtisztek részére ugyan már 1904-ben megjelent »Utasítás« határozottan, büntetés terhe alatt kimondja az őznek golyóval való lövését, mindamellet, ha különösen a felvidéki, vagy más hegységi terephez számítandó területen figyeljük meg az őz vadászatát, úgy fogjuk találni, hogy ott még most is megmaradtak a vastagabb sörét mellett. Önkénytelenül kínálkozik tehát a kérdés, vajjon helyes-e az, hogy nem mindenütt golyóval lesz az őz terítékre hozva?

Köztudomás szerint az őz vadászata történhetik hajtó-emberekkel, hajtó-kutyákkal, vagy löhetjük az őzet lesben, hívásra, vagy cserkéléssel.

Az emberekkel való őzhajtást leginkább ott alkalmazzák, hoi az állomány meglehetősen nagy, vagy legalább is ha a vadászterület sík hullámos vagy dombvidéken fekszik, míg a közép- és magas hegység jellegével bíró terrenumon még most is a hajtó-kutyákkal való vadászat honos, habár különösen a kopóval való vadászat hátrányai általánosan ismeretesek.

Ha egy ilyen vadászon megfigyeljük, hogy tulajdonkép mivel is lőnek az őzre, csak a legritkább esetben fogjuk azt találni, hogy golyóval.

Sík vagy hullámos vidéken a golyó használata, kivált ha nem sima csőből történik a lövés, veszélyes: a hegységekben, hol egyes nagyon ritka helyek kivételével, az állomány átlagosan ugyanis inkább gyenge, hol 2—3-szori kimenetelnél 6—8 puskás részvétele mellett sem biztos az eredmény, ugyan ki fogja golyóval lőni a 6—8 darab közül kiszemelt száguldó bakot

Vannak vadászterületek, melyek terjedelme jelentős hol a vadász ezen esetnek nagyon ki van téve, vajjon ki fogja a néhány hét óta keresett őzet egy bizonytalan, de golyós lövés miatt futni hagyni?

Pedig ez a kincstári erdészetnél úgy van s ha a vadászati kimutatásokban utánnézünk az eredménynek, látni fogjuk, hogy 100.000 holdon felüli erdőhatóságok vadászterületeinek évi eredménye 6—8 darab őz.

A vadászat nemzetgazdasági jelentősége el van ismervé, fotossága köztudomásu de bizonyára nem gondoltak a kincstári erdészek helyzetére s nem vették figyelembe a kincstári vadászterületek vad- és terepviszonyait akkor midőn részükre az utasítást összeállították.

Mert igenis, löjjük golyóval az őzet ott, hol először a vadászat sikere ugyszólván biztos, s löjjünk golyóval ott is, hol a serétet a korrekt vadász úgy sem használná.

Lesben, cserkészeten vagy híváson löjjünk golyóval, de oly körülmények között, hol az ugyanis igen bizonytalan vadászat eredményét a golyó használata ugyszólván a szerencse játékvá teszi, ott megmaradhatunk a serét mellett is

A vastag futó épp úgy megfelel a célnak, mint a golyó s különben is egy intelligens, korrekt vadász úgy sem fogja az esetleges eredmény ellenében a vadat az összelövdözés által a ragadozók zsákmányává tenni.

(V. és Á.)

Hasznos tudnivalók.

A gyümölcsfák ültetése.

A fák ültetése, nevezetesen a gyümölcsfáké sokfelől lesz ugyan ajánlva mindazáltal mégsem vagyunk képesek ezt elegendő behatóan javasolni, mivel aránylag még mindig kevés, igen kevés lesz ültetve, noha jutányos áron jól tenyésztett ültetvények kaphatók s ezek legtöbbje alig 5% kivételével jól fogamzik s

Gyurit pedig faggatta-vallatta: hogyan lehetne az orzokat meglepni?

Fölszedelőzködtünk és igyekeztünk ki az Alsódülőbe.

Tudod, akkor még másképp volt az erdő. Ez a nyiladék még nem volt itt, csak a benőtt út amott, a hol a nyilatató áll. Az a rész ott a nyiladék tulsó oldalán vagy 15 éves vágás lehetett, ez pedig, a hol most vagyunk, úgy 50—60 éves.

Olyan csendes, csillagos éjszaka volt, mint most — egészen jól emlékszem. Nem vagyok félnék ember, jól tudod te is, de akkor mintha valaki azt sugta volna: mért nem maradtunk otthon. S látod, alig hogy kiértünk a faluból, valami átugrott a lovak előtt az uton. A lovak meghökkentek. Mindjárt gondoltam, hogy nem leszünk szerencsések. Az erdész ur folyton nógatott bennünket, hogy menjünk, nagyon szeretne volna az orzokat hurokra keríteni. Különbén nem beszéltünk egy szót sem ennek a fiatalosnak a széléig.

Itt leszálltunk. A kocsit meg szegény jó erdész

uram visszaküldötte a falu alá, hogy ha majd két lövés hallatszik, jöjjön lassan értünk.

Mi meg elindultunk ott azon az uton, s mentünk egész a lábas erdőig. Aztán errefelé fordultunk, azt hittük, hogy majd innen e dombról vagy latunk, vagy hallunk valamit.

Én nyugtalan voltam, mert rosszat sejtettem s mintha valaki folyton azt mondta volna: ne menjünk tovább. Szólni azonban nem szóltam.

Csendesen, lassacskán errefelé huzódtam s a mint idáig érünk, előttünk vagy 30 lépésnyire megzörren az ág. Aztán csend lett. Mi ketten Gyurival nyomban leguggoltak. Az erdész ur, ki a közepen ment, alig volt egy jó lépésnyire előttem, szintén le akart guggolni, de félig kiegyenesedve maradt és hallgatódzott: hátha mégis állattól jön a zörgés? És borzasztó! Épen ebben a pillanatban jobbról kettő, balról egy lövés dördül el s a szegény erdész ur csak elkiáltja magát: jaj! Azzal rám vágódik hanyatt.

(Folytatása következik.)

vigan tovább tenyész. Mégis találunk elég oly határokat és területeket, amelyek üresek, beültetlenek. Mennyi haszon, mennyi jólét volna ebből nyerhető!

Mindenféle fa, még a legközönségesebb lombfa is ad hasznót; de mennyivel több hasznót ad a gyümölcsfa. Románia az elmúlt évben e tekintetben törvényt hozott, amely úgy a nagy- mint a kisbirtokosokat kötelezi, egyelőre az utakmenténi birtokrészeleiket gyümöcsfákkal beültetni. Ezen ültetvényezésnek azonban magastörzsű gyümöcsfákkal kell tőtönni, a legnagyobb részben az ő kiváló jó Domnesta és Kruceszta helyi almafajváltozatokkal, továbbá körtefa és szilvával, amelylyel a bisbirtokosnak mellékjövedelem lesz biztosítva; de ezzel egyidejűleg nemesítik a szép iránti érzéket is, mert a fákkal beültetett ország-, megyei és közutak élénkítik és szépítik az egész környéket. Nagyon ajánlatos volna, nálunk Magyarországon is az utmenti faültetést kötelezővé tenni.

A fák késő őszi — novemberbeni ültetése a legcélszerűbb, mivel az őszi ültetvényezésnek különféle előnyei vannak s az őszi ültetett fák szebben fogamzanak s már az első évben erőteljesebben hajtanak.

Ezideig a tavaszi ültetés volt mindig szokásban s mindannak, amit őszei el nem lehetett ültetni, annak tavasszal kell megtörténnie.

Hogy a fák mentől biztosabb fejlődését tőlünk telhetőleg előmozdítsuk, tartsuk be a következő főszabályokat:

Az ültetési gödröknek mentől nagyobbak s mentől mélyebbek kell lenni; legalább 1 m. széles s vagy 80 cm. mélynek. Minden egyes gödörhöz adjunk egy jó nagy rész tápdus jó földet, hogy a gödör ezzel egészen megteljen; az ültetvény akkor állítandó be a gödörbe, midőn ez $\frac{3}{4}$ részben jó földdel már meg lett töltve. Ekkor állítsuk csak be a fát, töltsük ki a gyökerek közötti űrt finom apró, avagy jól összeaprózott földdel szorosan, tiporjuk meg a gyökereket fedő talajt óvatosan, öntsünk minden egyes fa gyökerére a magasból 2—4 kanna vizet, hogy a föld szorosan a gyökerekhez tapadjon s ezek között üresség ne maradjon: csak ezután töltsük meg a gödröt véglegesen, hantoljuk fel a földet a törzs körül s e magaslatot tányérszerűre alakítsuk. Ekkor a fának egyenesen és helyesen kell a talajban állania, nem magasabban, csak úgy, amint eddig a faiskolában állott, mégis jobb ha vagy 3—4 cm. mélyebben lesz ültetve, mint azelőtt volt. Fődolog, hogy minden fa jó talajban legyen ültetve, jól megöntözve, az ültetést követő évben is folyton nedvesen legyen tartva; a a forró nyári hónapokban többször erősen meg kell ezeket öntözni. Nagyon előnyös minden egyes fának támaszt azaz karót adni, hogy szél és vihar gyökerében meg ne mozgathassa, mely körülmény a friss gyökerek elromlását, eltörését vonná maga után, de egyszersmind a fát feszesen tartja s védi minden ellen.

Az ültetés előtt a megsérült gyökerek végeit simára vágjuk el éles késsel.

A fák koronaágait, ha az ültetés őszzel történt, nem kell visszavágni, csakis tavasszal, de mindig éles késsel: az almástermésűeknél, mint pl. az alma, körte, birs stb. kevésbé, a csonthéjas termésűeknél, mint a kajszinbarack, őszibarack, cseresnye, szilvaféléknél jobban, mélyebben.

Ami magát a faalakot illeti, azt a helyi viszonyok s követelményekhez kell alkalmazni; újabb időben a féltörzsűekre fordítanak nagy gondot.

(Folytatása következik.)

Különös gátépítést terveznek most az észak-amerikai, kanadai mérnökök. A Niagara kanadai ágát akarják ugyanis gátépítéssel földuzzasztani, de ezt a gátat nem a vízben, hanem a szárazon készítik elő. A parton cementből, vagy tizenöt méternyi magas és két méteres oldallal bíró négyzet keresztmetszetű hatalmas cementosziopot építenek, hat méter magas faállványzaton. Azután megvárják, a míg az oszlop cementje megszilárdul és ekkor az egészet oldalt a folyóba döntik. Az oszlop tört darabjai adják aztán a kívánt duzzasztó gátat. A duzzasztásra azért van szükség, mert elektromos energia termelése végett annyira lecsapolták a Niagara vizét, hogy némely helyen már a csatornák nyílása is a vízszin fölött van. A cementoszlop súlya több, mint kétszáz tonna. Hogy a vízbe való zuhanásánál elég nagy és egyenletes darabokra törjék, körülbelül harmadfél méternyi közökben oldalról faéket építettek be a cement közzé. Így az egész óriás cementtömbökre fog szétesni, de hogy ezek a víz sodrának jobban ellenálljanak, több mázsás nehéz vasláncot falaztak be az oszlop középebe. Ezzel a könnyen elkészíthető gáttal vélik elérni azt, hogy a víz színe elegendőképben emelkedjék. Az óriás oszlop lezuhanása mindenesetre érdekes látványosság lesz. Az oszlop ledöntését különben úgy fogják eszközölni, hogy emelőgéppel a faállvány egyik oldalát fölemelik.

Árvíz a Szaharában. A sivatagon fölötté ritka az eső, de ha egyszer esik, akkor olyan tömeg víz szakad le rövidesen, hogy a kiégett homoksivatagon árvíz lesz. Így 1899 április 12-én éppen a Szaharában volt olyan vízáradás, hogy sajnos, még emberélet is esett áldozatul. Minden előzetes jel nélkül állt be az óriás zápor és a kiégett homokszakadékok csakhamar zavaros vízzel teltek meg. Algirtól száz mérföldnyire, délre, tehát messze benn a tulajdonképpeni sivatagon néhány francia katona táborozott egy ilyen szakadékban. És a szakadék környéke oly hamar változott át tengerré, hogy a katonák a halálukat lelték az árban. Másik hasonló eset alig egy éve történt. 1904 október 21-én ismét Algirtól délre volt heves felhőszakadás, a melynél tíz európai és tizenöt afrikai ember fulladt a vízbe. És alig negyedórával később lefutott az ár s a hol előbb az árvízbe fulladtak, ott ismét a szomszárhalás réme fenyegette az utazókat. Ez az éles ellentét csak még kietlenebbé, félelmesebbé teszi a sivatagot.

H I R E K.

Erdészeti altisztek mulatsága. A következő meghívókat vettük: Meghívó. A »hosszufalusi m. kir. járási erdőgondnokság« kerületéhez tartozó erdőaltisztek a Brassóvármegyében létesítendő nyugdíjalapjuk javára 1906. február hó 3-án Hosszufaluban a Bartha Zsigmond-féle vendéglő nagytermében Zártkörű Táncestélyt rendeznek, melyre Cimedet és b. családját tisztelettel meghívja a rendezőség. Kezdeté este 7 órakor. Belépti-díj: személyenkint 1 K., családjegy 3 személyre 2 K. Jegyek válthatók este a pénztárnál. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

Az *Ungvári* m. kir. Főerdőhivatalhoz tartozó erdészeti altisztek segélyegyletük alapja javára 1906 évi február hó 3-án Percsenyben, a »Korona«-szálló helységeiben zártkörű Táncszvigalmat rendeznek, melyre kívül címzet urat és b. családját tisztelettel meghívja a rendezőség. Kezdeté este 8 órakor. Beléptidíj: személyjegy 2 korona, családjegy 5 korona. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

Szerencsétlenség a füzesben. Megindító szerencsétlenség történt, a jásznagykunszolnokmegyei Köteleken. Kálmán József jómódu paraszt gazda nyolc esztendő fia délben kiszaladt a füzesbe, a hol édes atyja fát irtott. A gyermeknek az volt az iskola után való napi mulatsága, hogy édes atyjával együtt huzta haza a fával megrakott szánt. A mikor minap a füzesbe toppant, nem vette észre az apja, a ki éppen akkor döntött ki egy hatalmas fűzfát. A fatörzs egyenesen a gyermekre zuhant s apja szeme láttára agyoncsapta. A mikor Kálmán József halott kis fiát a szánon hazahuzta, egyetlen gyermeke holttestének láttára a fiu édes anyja eszméletlenül összeesett s azóta a hallállal vívódik.

Oláh rablóbanda a Délvidéken. A Pancsova körül fekvő helységeket, már hónapok óta rettegésben tartja egy oláh rablóbanda, a melynek tizennégy tagját minap kísérték be a pacsovai törvényszék börtönébe. A rablók fölfegyverkezve, fölkeresték a földbirtokosok tanyáit s ott észrevétlenül vagy erőszakkal juhokat és hizott sertéseket hajtottak el és kifosztották a magtárakat. A hol ellenállással találkoztak, halállal fenyegették meg azokat, a kik ellenszegültek. Bokán Jagodics földbirtokos hizott angol sertéseit leölték és a hust a készen álló kocsikra felrakták. A hust, a melynek értéke körülbelül háromezernégy száz korona volt, Nagybecskereken eladták, egy részét pedig egymás között fölosztották. A minap Kismargiton a községháza előtt egy csendőrség találkozott a rablóbanda négy tagjával. A csendőrök le akarták tartóztatni a rablókat, de a rablók a csendőrökre lőttek és egy őrsvezetőt szíven találva, elfutottak. A csendőrök több lövést tettek a menekülő rablók után s valószínűleg egy gonosztevőt le is lőttek. Most sikerült a banda vezetőit letartóztatni. A letartóztatott rablók szacsi román parasztok. Valószínű, hogy újabb tetartóztatások is lesznek.

Tizenkét éves gyilkos. Szabó Imre halapiusztai gazda tizenkét éves Sándor fia kilenc éves öccsét, Lajost veszekedés közben megfojtotta, azután megszökött. A csendőrök elfogták.

Szerencsétlenség a hajtóvadászaton. Békéscsabáról jelentik: Apponyi Albert gróf itteni birtokán

nagy hajtóvadászat volt. A vadászaton Bobos Sámuel véletlenül meglőtte Kerlik György fölbirtokost, a ki egy árokban fekve, vadra lesett. Kerlik, kinek öt szem sörét hatolt a fejébe, súlyosan megsebesült.

Meglopta az apját. A mult héten Kamnitz Sándor aszódi kereskedő és földbirtokos panaszt tett a budapesti főkapitányságon, hogy tizenhét éves József fia január 10-én ötezer koronát lopott tőle. A fiu a ki a fővárosban egy malom gyakornoka volt, meglátogatta a szüleit, s atyja irodájában, a mikor nem volt bent senki, föltörte az asztaliókot és kivett belőle öt ezerkoronás bankót. A lopást csak másnap vették észre, a mikor az apa Budapestre utazott s följelentést tett a fia ellen. A rendőrség megállapította, hogy a fiu Drezdába szökött, egy orfeuménekesnővel, a kire régebb idő óta sok pénzt költött. Az ellopott ötezer koronát is az énekesnőnek adta megőrzés végett, de a leány megszökött a pénzzel s a fiut otthagya egy fillér nélkül az idegen városban. Ezen a réven került Kamnitz József a rendőrség kezére; nem tudta a szállóbeli tartozását megfizetni s e miatt átadták a rendőrségnek, a mely Budapestre toloncolta. A pályaudvaron várta az édes atyja, a ki visszavonta a följelentést, s elvitte a fiát magával haza. Az énekesnő ellen folytatják a bűnvádi eljárást.

Hat gyilkosság két hét alatt. Máramaros vármegyében, az idén két hét alatt hat gyilkosság történt. Csak minap temették el nagy részvéttel Csiky bégahivatali pénztárost, a kit a mult héten egy ittas csendőr meggyilkolt. s ugyanakkor ismét három gyilkost szállítottak be Máramarosszigetre. Egy Driminecz Grigor nevű tizenhatéves fiu, a kit falopáson értek egy szurdoki erdőben, agyonlőtte Michnye erdőkerülőt. Körtvélyesen pedig Kovács Mihály és Angyelan Fedor agyonverték Mikulyanics Vaszili rutén parasztot, mert nem akart nekik pálinkát fizetni.

Fegyver a gyermek kezében. Nyitráról jeleutik: Platsek József tizenhatéves tanuló vadászni készült Kapusztá Rezső tizenhároméves gimnáziumi tanulóval. A fegyvert Platsek József hozta, s a mig fölkészültek, letette Kapusztáék konyhájában. Kapusztá Rezső öcsce elővette a sarokból a vadászpuskát, tréfálkozva ráemelte a bátyjára és célozott. A fegyver e közben véletlenül elsült s az egész söréttöltés Kapusztá Rezső mellébe furodott és a tüdejét teljesen szétrombolta. A fiu összeesett s pár perc múlva, mire Fratricis dr. kórházi orvos a házhoz érkezett, meghalt.

Véres bíróválasztás. Beregszászról jelentik: Bilkén bíróválasztás volt, miközben az ittas parasztok verekedést indítottak és egy csendőrt agyonverték. Erre a csendőrség sortüzet adott és hat embert agyonlőtt, többet pedig megsebesített. A halottak közt van az ottani postamesternő anyja, özv. Miskievitsné, a ki véletlenül került a válságos percben a tömeg közé. A véres eset folytán a választás megakadt. A főszolgabíró karhatalmat kért a megyétől.

Állami altisztek és szolgák mozgalma. Az állami altisztek és szolgák országos bizottsága a kormányhoz és a képviselőházhoz memorandumot nyújtott be, a mely a fizetés rendszeres megállapítását, kedvezőbb előlépést, a nyugdíjtörvény módosítását és államszolgálati pragmatikát sürgeti. Az emlékirathoz a bizottság az államszolgálati pragmatika kész tervezetét, valamint az állami fegyházak, börtönök és fogházak őrszemélyzetének szolgálati viszonyaira vonatkozó előterjesztéseket mellékelte.

Elégetett gyermekek. Prágából jelentik nekünk: A rendőrség rémes büntettnék jött a nyomára. Egy ember ma délelőtt a rendőrségen azt vallotta, hogy Kablecs Magdolna nevű negyvenhétéves cseléd, a ki Szmihovban egy szénkereskedőnél szolgál, saját törvénytelen gyermekét és egy másik cselédleánynak két törvénytelen gyermekét bestiális hegyetlenséggel megölte. A rendőrség letartóztatta Kablecs Magdolnát, a ki töredelmes vallomást tett és elmondta, hogy a tűzhelyen kis máglyát rakott, arra rátette a gyermekek holttestét és a fát meggyújtotta. Mikor a tűz elaludt, mind a három holttest porrá volt égve. A leány tagadja, hogy ő ölte volna meg a gyermekeket és csak azt vallja be, hogy a gyermekek holttestét el akarta tenni az utból. A rendőrség nyomozza a másik cselédet, a ki nyomtalanul eltűnt.

Farkasok elől a kutba. A beregi felvidéken az utóbbi időben nagyon elszaporodtak a farkasok. Dávidfalván, mint Beregszászról írják, két ordas megtámadta Krajnik Misó gazdát, a ki a farkasok elől a kutba menekült. Végre a falu népe kaszával és kapával elűzte a farkasokat és kiszabadította Krajnikot veszedelmes helyzetéből.

Pályázati hirdetemény.

401/1905. szám. — Tiszolcz nagyközségnél szervezett erdőőri állás megüresedvén, ezen erdőőri állásra pályázat nyitattik.

Javadalmazása: Évi bérfizetés 432 korona, 8 ürméter tűzifa az erdőőr lakására szállítva és az erdei kihágások után a behajtott kár és kártérítési összeg $\frac{1}{3}$ része.

Az állás 1906. évi márczius hó 1-én elfoglalandó.

Pályázótól megkívántatik a magyar állampolgárság, feddhetlen előélet, legalább 24 éves és 35 évnél nem magasabb életkor, ép szellemi és testi erő és az erdőőri szakvizsga sikeres letétele.

A Tiszolcz nagyközség előjáróságához intézett sajátkezüleg irt kérvények 1906. évi február hó 1-ig ugyanoda benyújtandók.

Tiszolcz 1905. évi december hó.

Az előjáróság.

Erdészsegédi állás

Trencsén megye alsó-lieszkői uradalmi erdőbirtokában folyó évi április 1-én betöltendő.

Ezen állással egybe van kötve 500 korona évi fizetés, 50 korona ruhaátalány, lődij, természetbeni lakás kerttel és a megállapított tűzifaszükséglet.

Pályázók felhivatnak, miszerint az életkorukról és illetőségükről tanuskodó bizonyítványt, továbbá tanulmányait, nemkülönben a magyar és tót nyelvnek szóban és írásban való birását igazoló okmányokkal felszerelt sajátkezüleg irt kérvényeket 1906. évi február hó 15-éig az alsólieszkői uradalom gazdasági intézőségéhez nyújtásuk be.

Pályázati hirdetemény.

67/1906. sz. — Az Igló kir. korona- és bányavárosánál üresedésben levő egyik főerdőőri állásra ezennel pályázatot hirdetünk.

Az állás illetményei 1000 (egyezer) korona készpénzfizetés, 80 K ruhaátalány, lakás, fajzás, réjtjogsultság, két tehén- és két üszőtartás.

Pályázók kötelesek igazolni, hogy erdőőri szakiskolát végeztek és erdőőri szakvizsgát tettek. Tapasz-

talt, gyakorlattal bíró egyének előnyben részesülnek. A pályázati kérvényhez melléklendők az eddigi alkalmazásról szóló bizonyítványok és születési anyakönyvkirovat.

Az elfogadott pályázó egyelőre ideiglenesen egy évre fog alkalmaztatni és csak akkor fog véglegesíteni, ha ezen próbaév alatt megfelelt.

Véglegesítés esetében a próbaévi s a nyugdíj megállapításának alapjául szolgáló időbe fog beszámíttatni.

Pályázati kérvények f. é. február hó 6-ig Igló város polgármesterénél adhatók be.

Igló, 1906. évi január hó 9-én.

A városi tanács.

Pályázat kezelő erdőőri állásra.

Kerestetik kellő intelligentiájú erélyes erdőkezelő erdőőr, ki a magyar és tót nyelvet bírja, mely utóbbinak ismerete szükséges, mielőbbi belépésre. Fizetés a kvalifikációknak megfelelően megegyezés szerint. Nős pályázók, kik az erdőtörvény 37. §-ában előírt minősítést igazolják, esetleg szakiskolát végeztek s több évi gyakorlattal bírnak, pályázatukat okmányaik másolataival és lehetőleg fényképpel, melyek vissza nem küldetnek, küldjék be Osztrólczy Miklós orsz. képviselőhöz, Budapest, VIII., József-utca 6.

Szerkesztői üzenetek.

Darvas János urnak. Bács. Fogadja hálás köszönetünk a nekünk annyira jóleső szavaiért! Bár az összes karsak így gondolkoznának, akkor könnyen boldogulnánk. A jó kívánságokat szívből viszonzom. **Csokona József** urnak. Lakócsa. Itt már elkésett a pályázattal, de ha tudomásunkra jut Önnek megfelelő hely, szívesen fogjuk ajánlani. **Jenei Antal** urnak. Bene p. Az ügy csak a jövő hónap vége felé kerül tárgyalásra s így még most semmi biztosat nem mondhatunk benne. **Szabó József** urnak. Igyaz, hogy a naptárakban az áll, hogy a világ teremtése óta 7776 évet számlálunk, ez a kor azonban csak az, a melybe állítólag visszanyúl az emberiség története. Maga a világ a tudomány megdönthetetlen bizonyítékai szerint már talán billiónyi évek óta áll fenn, a teremtést és annak időpontját nyilván örök homály fedi. Az Istenség és annak hatalma örök rejtély marad, a melynek megfejtése soha sem sikerül. Annyi bizonyos, hogy sok millió év előtt már volt élet földünkön. A Vadőr című könyv teljesen elfogyott a könyvkereskedésekben s így már most csak magánkézből lenne kapható.

A kiadóhivatal postája.

Miklái Pál urnak. Deseda. A 2 korona előfizetés beérkezett. **Kis István** urnak. Eötvös. A 4 koronát köszönettel vettük. **Erdélyi György** urnak. Gőzfűrés. A nyilván postán eltéved két szám helyett másokat küldtünk. **Vas Kovács János** urnak. Becse puszt. Köszönet az új előfizető szerzéseért. **Kaffka János** urnak. Meszics. A 2-ik számot újból megküldtük. **Gaál György** urnak. Felső-Eőr. A 2 korona előfizetést javára irtuk. **Boksay György** urnak. Perény. A IX. évfolyam a 65 számmal befejezést nyert s így 66-ik szám nem volt. **Lázár József** urnak. B. Szt. István. Az Évkönyv I. évfolyamát elküldtük. Nem lehetne ott arra több megrendelőt is szerezni? **Vajai János** urnak. Sümeg. A 6 koronát köszönettel vettük. **Melczér Róbert** urnak. Ökörmező. Lapunk IX. évfolyama a december 24-én megjelent 65 számmal vége ért s a X. évfolyam a folyó hó 4-én megjelent 1. számmal kezdődött. E szerint m. hó 31-én nem jelent meg. **Vigyikán Péter** urnak. Iza. Ismerjük az Önök sanyaru helyzetét, melyről már ismételtelen volt alkalmunk írni s azért türelemmel is vagyunk. **Hann Urszu** urnak. Verzár. A lap a régi címen ment, nyilván azért nem kapta. Most elküldtük újból az összes számokat. **Bujna Mihály** urnak. A. Fenczely. Január 1-től küldtük. **Özv. R. L.-né.** Jakabfa. Az Évkönyvet postára tettük. **Szabodeczky Amand** urnak. Szekatura. A 4 koronát köszönettel vettük.

Nyomatott **Stegmann János** könyvnyomdájában Szászsebesen

ERDÉSZETI UJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor.
Fél évre	4 „
Negyed évre	2 „

PÉNZKÜLDEMÉNYEK:

a »Szászsebesi ipar- és gazdasági hitelszövet-
kezet« címére Szászsebesen küldendők.

Megjelenik minden csütörtökön.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó:

PODHRADSKY EMIL.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak
helye 20 fil. Ajánlközásoknál, eladás vételnél
minden szó után előre beküldendő 4 fil.
Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mér-
— sékelt díjak egyezség szerint. —

X. évfolyam.

Szászsebes, 1906, Január 25.

4. szám.

TARTALOM:

1. Vezércikk: Szakiskolások elhelyezése. 2. Második cikk: Vadorzok büntetése régiebb időkben. 3. Tárca: Halottak estéje az erdőn. 4. Vadászati dolgok. 5. Hasznos tudnivalók. 6. Különlélék. 7. Hírek. 8. Szerkesztői üzenetek. 9. A kiadóhivatal postája. 10. Pályázatok és hirdetések.

Blum és Társa

Elsőrangú egyenruházati intézet

BUDAPEST IV., Kossuth Lajos-utca 14–16. sz.

Mesteri szabásu, izlésteljes csinos kiállításu
erdészeti és erdő altiszti egyenruhák

nemkülönben felszerelési cikkek szállítására.

Hivatalos uton részletfizetésre

is eszközölhetők a megrendelések; az ily megrendeléseket, hosszas gyakorlatunk alatt — a betekinthető számos elismerő nyilatkozatok tanúsága szerint, — mindenkor, az igen tisztelt megrendelők legteljesebb megelégedésére hoztuk kivitelbe.

Polgári ruhák

a legújabb francia- és angol-divat szerint, szinte jutányos árban készíttetnek. Vevőink kényelmére bármely szakmánkba nem vágó cikket készséggel beszerzünk és a vidéki megrendelések kivitelére különösen kiváló gondot és figyelmet fordítunk.

Kívánatra ingyen és bérmentve küldjük meg árjegyzékünket és a hivatalos megrendeléshez szükséges részletfizetési megrendelési ívet. — Bármily esekély megrendelés is a lehető legnagyobb figyelem és pontossággal lesz kiszolgálva.

Kiváló tisztelettel:

BLUM és TÁRSA

Szerb kir. udvari szállítók.

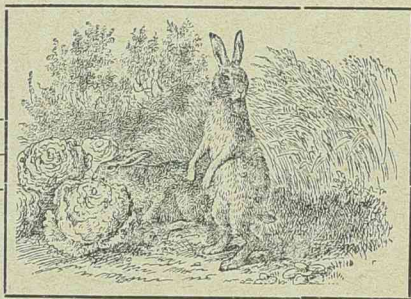
Ő cs. és királyi Fensége József főherceg udvari szállítói. A nagyméltóságu földmívelésügyi Miniszterium hivatalosan megbízott erdészeti egyenruha szállítói. Az „Országos Erdészeti Egyesület“ rendes tagjai.

Élő vad!

Élő foglyokat, fácánokat, nyulakat őzeket, szarvasokat, vad tengerinyulakat, baglyokat és minden más állatokat magas áron vásárol az Élőállat kiviteli vállalat és állatkereskedő

O. FRANK, Wien V.,

Zentagasse 48. szám!

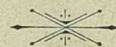
Továbbá szállítok mindennemű élő-vadat és más első minőségű állatot. Minden vadásznak és vadászat-kedvelőnek nélkülözhetlen tanácsadóval ellátott

— képes árjegyzéket —

ingyen és bérmentve küldök. — Csoportos nyulfogáshoz saját hálójomat és foglyok s fácánok szállításához saját csomagolási eszközeimet bérmentve küldöm meg.

Ogris M. Fegyvergyára
FERLACH (Karinthia)

Aranyérem:
Páris 1900.

46 remekelés.

!Forradalom!

— a fegyvertechnika terén. —

A kettős hatású önműködő biztosító és ellenbiztosító **Tambour szabadalom az összes rendszerű fegyvereknél** rögtöni lökészenlétet és egyszersmind abszolút biztosítást ad véletlen elsülés ellen.

A töltött fegyver **felhuzott kassal beállított rögtönzővel**, bármily helyzetben a

Tambour

szabadalom által minden fegyver veszélytelenné lesz, akárcsak egy sétabot.

Kérjen erről ingyen prospektust!

Különlegesség könnyű hármas fegyverekben 2·8—3 kg-ig.

Magyar árjegyzék ingyen és bérmentve.

Magyar levelezés!

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE.

Alapítatott 1847.

Brausweller János
Szegeden.

Cs. és kir. kizárólagosan
szab. chronometer- és műórák, főtálálója
a remontoir ingaóráknak
stb. stb.

ÓRÁK, EKSZEREK 10-évi jótállással
RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltetnek.

SZÁMTAN

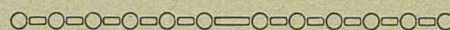
a m. kir. erdőőri szakiskolák, az erdőőri szakvizsgára magán uton készülő és erdőaltisztek részére.

Irta: **Béky Albert,**
m. kir. erdész

a szászsebesi m. kir. erdőrendezőség vezetője.

Kapható: Az Országos Erdészeti Egyesületnél (Budapest V., Alkotmány-utca 6.)

Ára: 2·40 K, bérmentve 2·60 K.

Előfizetési felhívás.

Minden valamire való vadásznak büszkeségét képezik a szép **agancsok** — s az agancskultusznak talán sehol a világon ninesenek lelkesebb hivei, mint nálunk; — annál sajtóságosabb tehát, hogy vadásziradalmunkban e szakra vonatkozólag egyetlen összefoglaló szakmunkával se birunk! Pedig ilyen műre, mely az **agancstant** minden részletre kiterjedőleg alapjában öleli föl: szükség van; szükségük van különösen a hivatásos vadászoknak, érdészeti altiszteknek s általában a vadászati alkalmazottaknak, mert a magánerdőbirtokos vadászat kultuszában való tökéletesebb tájékozottságot s főleg az agancsokhoz való hozzáértést; utóbbit pedig tisztán gyakorlati alapon elsajátítani lehetetlenség.

Talán éppen ez a körülmény lebegett a „Nemzeti Casino“ a manéhány fényes nevű vadászsport-matadorának szeme előtt, kik megpendíték s hozzám adreszálták egy ily mű létrehozásának eszméjét, a melyet én készséggel ezennel akceptálok is, és szívesen felveszem a tollat, hogy: „**Az agancs és szarv a vadászat kultuszában**“ cím alatt vadászati szakirodalmunkban hézagpótoló agaucstani munkát megírjam, mely összefoglalóan ismertetni fogja a **szarvasfélék** gim-, jávor-, őz- és dām vad agancsának, továbbá a zerge, mufflon stb. fejdíszének keletkezési történetét, kialakulási viszonyait, fejlődéstanát, az általánosságokat a mai agancs (és szarv) fejlődésében a forma és tagozás alapján ismerteti vadászati és tudományos szempontból, diszes kiviteli ábrákkal illusztrálva.

A mű előfizetési ára diszes kötésben, illusztrálva: 2 forint.

Az előfizetések nevemre cimezve (Budapest II. Csalogány-utca 26. szám) **küldendők.**

Végül van szerencsém becses tudomására hozni, hogy művem már eleve azon nagybecsű kitüntetésben részesült, hogy szerencsés lehetek két fényes név égisze alatt közrebocsájtani azt, a mennyiben **Nádasdy Ferencz gróf** és **Bánffy Dezső báró** ő excellenciáik, két országos egyesületünk nagyérdemű elnökei: kegyesek voltak megengedni, hogy művet nekik dedikálhassam.

Hazafias tisztelettel:

LakatosKároly,

a „Sportélet“ társszerkesztője és a „Magyar Erdész“ főmunkatársa stb.

A kontinens régi jó hírnevű vállalata.

Őszi vetésre és szállításra ajánl

kocsányos és kocsánytalan tölgy és cser makkot
u. m. szavatolt frissen szedett
gyümölcs- és lombfa-magvakat

elismert kitűnő és megbízható minőségben
STAINER GYULA
cs. és királyi udvari szállító

Első Körmendi Magyar Magpergető
Gyára **Körmend,** (Vas-megye)

és kéri a t. c. vevőközönséget, hogy az
őszi vetőmagvak beszerzésénél cégét,
mely már C-a 40 év óta a legjobb hírnév-
nek örvend, igénybe venni sziveskedjék.

Mindennemü
tű- és lombfa-csemetékkel
is szolgálhatok! ♦♦♦♦♦♦♦♦♦♦

Elsőrangu magbeszerzési forrás!

Több ezer elismerő nyilatkozat. — Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nyomatott STEGMANN JÁNOS könyvnyomdájában Szászsebesen.

Párisi világkiállítás 1900. Grand Prix. — Számos díszoklevél, állami és egyesületi érem.

Pozsony 1902. arany érem. — Lemberg 1894. nagy arany érem.